

2026

KONFERENCA E NËNTË E
MIRËQENIES, SHËNDETIT,
EDUKIMIT DHE TË DREJTAVE TË
FËMIJËVE

Raporti

për konferencën

Presented By :

QHPSM & Klinika Empatia

qhpsm1@gmail.com

www.qhpsm.com

Konteksti i organizimit

Më **1 dhe 2 qershor 2026**, në Prishtinë u organizua Konferenca e Nëntë Ndërkombëtare për Shëndetin, Mirëqenien, Edukimin dhe të Drejtat e Fëmijëve. Konferenca u mbajt në ambientet e hotelit Swiss Diamond dhe u **organizua nga Qendra për Hulumtime Psiko-Sociale dhe Mjekësore (QHPSM)** në bashkëpunim me **Klinikën Empatia, Kopshtin Pathway**, dhe me mbështetje nga **Santefarm, Universum dhe D4D**.

Konferenca u akreditua nga Oda e Infermierëve të Kosovës dhe mbledhi profesionistë dhe akademikë nga fusha të ndryshme, me qëllim të adresimit të temave më të reja në shëndetin fizik e mendor, edukimin gjithëpërfshirës dhe mbrojtjen e të drejtave të fëmijëve.

Konferenca e nëntë synoi të ndërthurte qasjet multidisiplinare për të ofruar zgjidhje inovative në fushat e shëndetit dhe edukimit.

Rreth 400 pjesëmarrës morën pjesë në diskutime dhe prezantime, të organizuara në 14 sesione tematike dhe një simpozium.

Përmbajtja e konferencës

Konferenca u hap nga **U.D. Presidentja e Republikës së Kosovës, znj. Albulena Haxhiu, Prof. Dr. Margarida Gaspar de Matos dhe Prof. Asst. Dr. Fitim Uka**, president i konferencës. Pas fjalëve hyrëse, vijuan prezantimet kyçe dhe sesionet tematike.

Prof. Asst. Dr.
Fitim Uka

Prof. Dr.
Margarida Gaspar

Shëndeti

Me fjalimin kyç të **Prof. Dr. Afrim Blyta** dhe prezantimet e folësve të tjerë, tema e shëndetit theksoi nevojën për një qasje më holistike dhe parandaluese ndaj mirëqenies fizike të fëmijëve. Diskutimet u fokusuan në kufizimet e modelit mjekësor që trajton vetëm simptomat, ndikimin negativ të ushqimeve ultra të përpunuara në shëndetin e fëmijëve dhe rëndësinë e edukimit shëndetësor për parandalimin e infeksioneve si HPV. Në tërësi, u theksua se shëndeti i fëmijëve kërkon informim më të mirë, politika parandaluese dhe bashkëpunim ndërmjet familjes, profesionistëve shëndetësorë, shkollës dhe institucioneve publike.

Edukimi

Me prezantimet kyçe nga **Prof. Dr. Ana Kozina, Prof. Dr. Annabell Daniel, Dr. Erëblir Kadriu dhe Dr. Natyra Agani Destani, Dr. Linda Hoxha** dhe folësve të tjerë, tema e edukimit theksoi se cilësia e arsimit varet nga aftësia e sistemit për t'iu përgjigjur nevojave të ndryshme të nxënësve. Diskutimet trajtuan pabarazitë në mundësitë arsimore, sfidat historike dhe aktuale të arsimit në Kosovë, rëndësinë e zhvillimit profesional të mësimitdhënësve, rolin e asistentëve për nxënësit me nevoja të veçanta, si dhe nevojën për metoda më interaktive, gjithëpërfshirëse dhe të diferencuara të mësimitdhënies.

Një fokus i veçantë iu kushtua mbështetjes së nxënësve me nevoja të ndryshme, përmes materialeve të përshtatura, qasjeve të bazuara në lojë, ndërhyrjeve për aftësi akademike, gjuhësore dhe funksionale, si dhe krijimit të kushteve që nxisin kreativitetin, mendimin kritik dhe përfshirjen aktive në të nxënë. Po ashtu, u theksua se edukimi duhet të mbështesë jo vetëm nxënësit me vështirësi, por edhe ata me potencial të lartë, duke u ofruar sfida intelektuale, programe pasuruese dhe mbështetje socio-emocionale.

Në tërësi, prezantimet treguan se arsimi cilësor kërkon më shumë se qasje fizike në shkollë. Ai kërkon mësimitdhënie të personalizuar, profesionistë të trajnuar, bashkëpunim ndërmjet shkollës dhe familjes, vlerësim të vazhdueshëm të cilësisë dhe një kulturë shkollore që mbështet zhvillimin akademik, social, emocional dhe kreativ të çdo nxënësi.

Të drejtat

Me prezantimet kyçe të **Prof. Mag. Thomas Schrei, MA, LL.M. Anita Çavdarbasha Korenica dhe Burim Behluli**, si dhe me kontributet e folësve të tjerë, tema e të drejtave theksoi se mbrojtja e fëmijëve duhet të kuptohet si përgjegjësi ligjore, institucionale, edukative dhe shoqërore. Diskutimet trajtuan reformimin e drejtësisë për të mitur, të drejtat e fëmijëve në procedura penale, rolin e Avokatit të Popullit, si dhe nevojën për qasje më miqësore, më të sigurt dhe më të përshtatura me moshën e fëmijëve.

Një pjesë e rëndësishme e temës u fokusua në mbrojtjen nga dhuna, bullizmi, cyberbullying-u, radikalizimi online, gjuha e urrejtjes dhe përjashtimi digjital. Prezantimet treguan se siguria e fëmijëve nuk lidhet vetëm me mbrojtjen fizike, por edhe me mjediset shkollore, hapësirat digjitale, marrëdhëniet sociale dhe mënyrën se si institucionet reagojnë ndaj rrezikut, diskriminimit dhe stigmatizimit.

Po ashtu, të drejtat u trajtuan edhe përmes autonomisë trupore, edukimit seksual të përshtatur sipas moshës dhe pjesëmarrjes aktive të fëmijëve. Në tërësi, prezantimet nënvizuan se të drejtat e fëmijëve nuk duhet të mbeten vetëm parime formale, por duhet të përkthehen në praktika konkrete që garantojnë mbrojtje, dëgjim, pjesëmarrje, siguri dhe qasje të barabartë për çdo fëmijë.

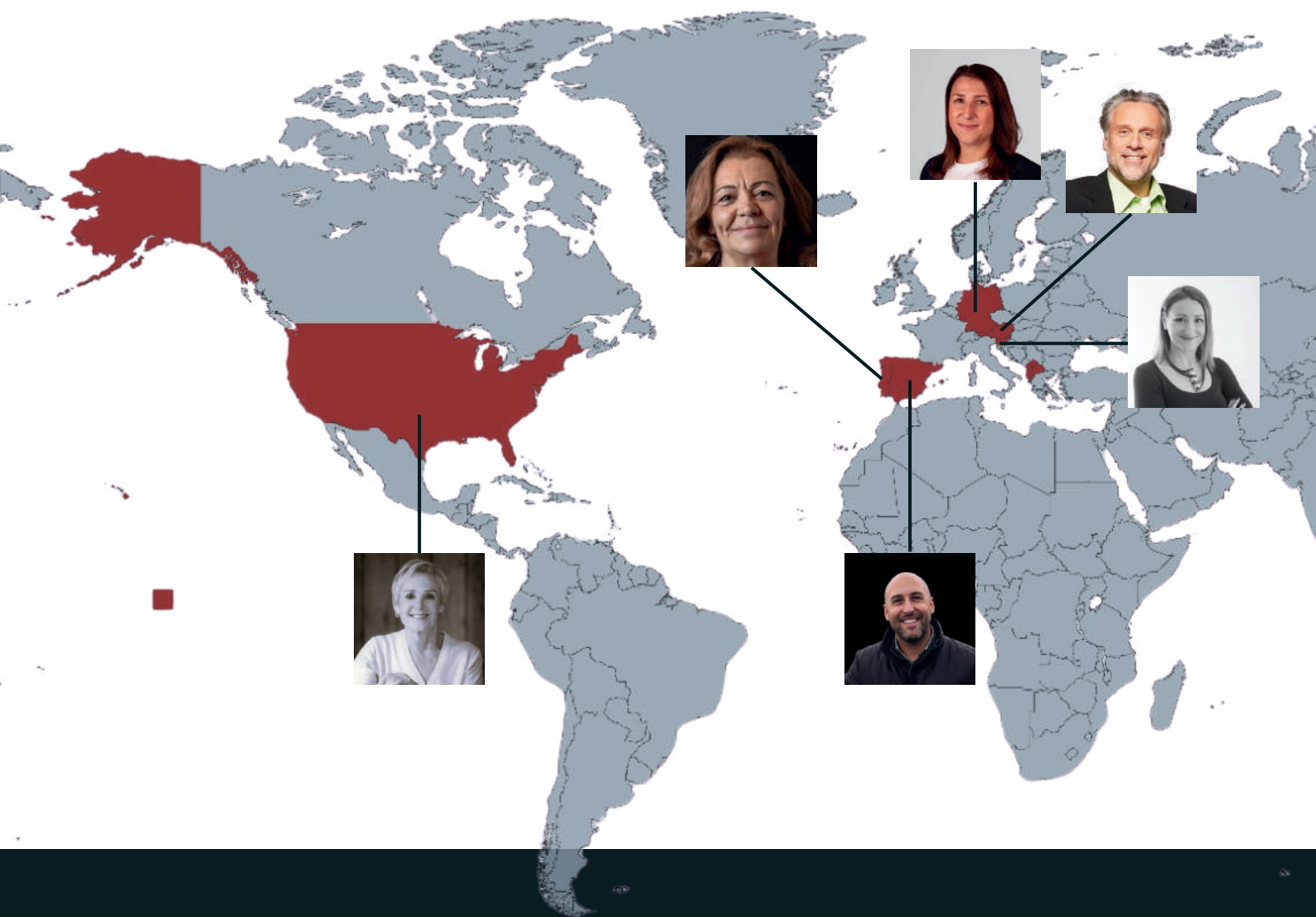
Mirëqenia

Me prezantimet kyçe të **Prof. Asc. Dr. Diego Gomez-Baya, PhD cand. Arian Musliu, Prof. Asst. Dr. Florim Gallopeni dhe Prof. Asst. Dr. Fitim Uka**, si dhe me Simpoziumin e Klinikës Empatia dhe kontributet e folësve të tjerë, tema e mirëqenies psikologjike theksoi se zhvillimi i shëndetshëm i fëmijëve dhe të rinjve varet nga marrëdhëniet e hershme, siguria emocionale, atashimi, vetërregullimi dhe mbështetja e vazhdueshme nga familja, shkolla dhe profesionistët. Diskutimet treguan se përvojat e hershme emocionale, trauma, neglizhimi, stresi prindëror dhe mungesa e mbështetjes mund të ndikojnë në vetëvlerësim, sjellje, marrëdhënie dhe shëndet mendor gjatë zhvillimit.

Një pjesë e rëndësishme e prezantimeve u fokusua në parandalimin dhe ndërhyrjen e hershme, veçanërisht për fëmijët me vështirësi zhvillimore, sjellore dhe emocionale. U theksua rëndësia e vlerësimit të plotë, planeve individuale të punës, bashkëpunimit multidisiplinar, përdorimit të metodave terapeutike të përshtatura dhe përfshirjes aktive të prindërve. Po ashtu, mirëqenia e profesionistëve që punojnë me fëmijë u trajtua si faktor i rëndësishëm për cilësinë dhe qëndrueshmërinë e shërbimeve.

Në tërësi, temat psikologjike të konferencës nënvizuan se mirëqenia nuk është vetëm mungesë e problemeve, por aftësi për të ndërtuar marrëdhënie të sigurt, për të menaxhuar emocionet, për t'u përballur me frustrimin, për të zhvilluar reziliencë dhe për të marrë mbështetje në kohën e duhur. Prandaj, shëndeti mendor i fëmijëve dhe të rinjve duhet të trajtohet si pjesë qendrore e edukimit, familjes, shërbimeve terapeutike dhe politikave publike.

Konferenca pati një dimension të rëndësishëm ndërkombëtar përmes pjesëmarrjes së folësve kyç nga vende të ndryshme. **Prof. Dr. Ana Kozina nga Sllovenia, Prof. Mag. Thomas Schrei nga Austria, Prof. Asc. Dr. Diego Gomez-Baya nga Spanja, Prof. Dr. Margarida Gaspar de Matos nga Portugalia, Prof. Dr. Toby M. Long nga Shtetet e Bashkuara të Amerikës dhe Prof. Dr. Annabell Daniel nga Gjermania** sollën perspektiva të ndryshme mbi mirëqenien, edukimin, të drejtat e fëmijëve, zhvillimin pozitiv, ndërhyrjen e hershme dhe pabarazitë në arsim. Prania e tyre e pasuroi konferencën me përvoja ndërkombëtare, qasje kërkimore dhe praktika profesionale që ndihmuan në krahasimin e sfidave vendore me zhvillimet bashkëkohore në vende të tjera.

Folës Ndërkombëtar

Rekomandime

1. Një sistem më i integruar i mbështetjes për zhvillimin e fëmijës

Konferenca nxori në pah se zhvillimi i fëmijës nuk mund të trajtohet i ndarë në fusha të veçanta si shëndeti, edukimi, familja apo mirëqenia psikologjike. Rekomandohet krijimi i një sistemi më të koordinuar ndërmjet shkollave, institucioneve shëndetësore, shërbimeve sociale, familjeve dhe organizatave profesionale, ku identifikimi i hershëm, vlerësimi, referimi dhe ndërhyrja të funksionojnë si pjesë e një zinxhiri të përbashkët mbështetës.

Mbështetje

2. Nga reagimi i vonshëm drejt parandalimit

Rekomandohet fuqizimi i programeve parandaluese në fëmijërinë e hershme, në shkolla dhe në komunitet, me fokus në shëndetin mendor, zhvillimin socio-emocional, komunikimin, sigurinë trupore, përdorimin e teknologjisë dhe aftësitë e vetërregullimit.

Parandalim

3. Familja si faktor mbrojtës

Rekomandohet zhvillimi i programeve të qëndrueshme për edukimin dhe mbështetjen e prindërve, duke përfshirë atashimin, vetërregullimin, kufijtë personale, edukimin seksual të përshtatur sipas moshës, përdorimin e teknologjisë dhe mbështetjen e fëmijëve me nevoja zhvillimore.

Familje

4. Cilësia e arsimit dhe gjithëpërfshirja

Rekomandohet forcimi i mekanizmave të sigurimit të cilësisë, vlerësimi profesional i mësimdhënësve, riorganizimi i burimeve shkollore dhe investimi në zhvillim profesional të vazhdueshëm. Arsimi gjithëpërfshirës duhet të mbështetet me asistentë të kualifikuar, materiale të përshtatura dhe qasje të diferencuara mësimore.

5. Shëndeti mendor si pjesë e jetës shkollore

Rekomandohet rritja e numrit të psikologëve shkollorë, zhvillimi i programeve për reziliencë, vetërregullim, menaxhim emocional dhe kërkim të ndihmës, si dhe krijimi i mekanizmave të qartë për identifikim dhe referim të hershëm.

6. Siguria, mbrojtja dhe të drejtat e fëmijëve

Rekomandohet forcimi i procedurave miqësore ndaj fëmijëve, krijimi i protokolleve shkollore për raportim dhe ndërhyrje, edukimi medial e digjital dhe përfshirja e fëmijëve në vendimmarrje.

7. Autonomia dhe pjesëmarrja aktive e fëmijëve

Rekomandohet që programet edukative dhe terapeutike të nxisin vendimmarrjen, vetëbesimin, zgjidhjen e problemeve, kreativitetin, mendimin kritik dhe pjesëmarrjen aktive.

Rekomandime

8. Teknologjia me kujdes dhe qëllim zhvillimor

Rekomandohet përdorim i kufizuar, i mbikëqyrur dhe i përshtatur i teknologjisë në fëmijëri. Në të njëjtën kohë, teknologjitë mbështetëse, si komunikimi alternativ dhe augmentativ, duhet të zhvillohen dhe të bëhen më të qasshme.

9. Mbështetja e profesionistëve

Rekomandohet krijimi i mekanizmave të rregullt të supervizimit, zhvillimit profesional, bashkëpunimit në ekip dhe parandalimit të burnout-it për profesionistët që punojnë me fëmijë.

10. Politika publike të bazuara në evidencë

Rekomandohet mbështetja e studimeve longitudinale, hulumtimeve krahasuese dhe vlerësimeve të efektivitetit të ndërhyrjeve në shëndet mendor, edukim, zhvillim të hershëm, gjithëpërfshirje dhe mbrojtje të fëmijëve.

PËRFUNDIM

Një platformë për bashkëpunim profesional

Konferenca e Nëntë e Shëndetit, Mirëqenies, Edukimit dhe të Drejtave të Fëmijëve dëshmoi rëndësinë e krijimit të hapësirave profesionale ku hulumtimi, praktika klinike, arsimi, politikat publike dhe përvoja institucionale takohen për të adresuar nevojat komplekse të fëmijëve dhe të rinjve.

Mirëqenia si çështje shumëdimensionale

Prezantimet treguan se mirëqenia e fëmijës nuk mund të kuptohet vetëm përmes një dimensionit të vetëm, por kërkon një qasje të integruar që përfshin shëndetin fizik dhe mendor, familjen, shkollën, komunitetin, teknologjinë, të drejtat dhe mbrojtjen.

Nga reagimi drejt parandalimit

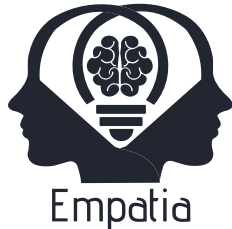
Një nga mesazhet kryesore të konferencës ishte nevoja për të kaluar nga reagimi i vonshëm drejt parandalimit, identifikimit dhe ndërhyrjes së hershme. Fëmijët përfitojnë më së shumti kur mbështetja është e koordinuar, e personalizuar dhe e qëndrueshme.

Të drejtat në praktikë

Konferenca theksoi se të drejtat e fëmijëve nuk duhet të mbeten vetëm parime formale, por duhet të përkthehen në praktika konkrete: qasje në arsim cilësor, mbrojtje nga dhuna dhe bullizmi, pjesëmarrje aktive në vendimmarrje, mbështetje për shëndetin mendor dhe qasje në shërbime profesionale.

Investimi në fëmijëri

Në përmbyllje, konferenca konfirmoi se investimi në fëmijëri është investim në shëndetin, drejtësinë dhe zhvillimin afatgjatë të shoqërisë. Rekomandimet e dala nga kjo konferencë nënvizojnë nevojën për më shumë bashkëpunim ndërsektorial, më shumë hulumtime vendore, më shumë shërbime të integruara dhe një përkushtim më të qëndrueshëm ndaj mirëqenies dhe të drejtave të çdo fëmije.

PATHWAY

Democracy for Development
Demokrasi për zhvillim
Demokratija za razvoj

Në fund, shprehim falënderim të
sinqertë për të gjithë folësit,
prezantuesit, pjesëmarrësit,
profesionistët dhe bashkëpunëtorët që
kontribuan në realizimin e kësaj
konference. Një falënderim i veçantë u
drejtohet mbështetësve tanë, Kopshtit
Pathway, Santefarm, Kolegjit Universum
dhe D4D, për kontributin e tyre në
mundësimin e këtij aktiviteti. Angazhimi
i përbashkët i të gjithë akterëve e bëri
konferencën një hapësirë të
rëndësishme shkëmbimi profesional,
reflektimi dhe bashkëpunimi për të
ardhmen e fëmijëve.